

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ ԱՌՈՒՐՆ

Եպրուսեան պարտիմք
շնորհակալ լինելու.
ՄԱՏԹ. ԳԱՐԱԳԱՄ

Զգիւտի Մեսրոպեան նշանագրաց ի մեծի աւուրս ցնծամք զյիշատակ և զգրպրութեան Հայաստան Ազինս խմբեմք զտօն որդիքս Արամեան տոհմի: Այդ ցնծալիցն ուրախութիւն բարձեալ տանի զմեզ յաւուրսն անդր առաջինս, ուր երանելի հարքն մեր պատուականք, Սահակ և որ Մաշթոցն կոչի Մեսրոբ, ի մէջ անցեալ ի գլուխ հանին զոր առաջի երէկալն էր նոցա, — զհիմն և զարուեստ հայկեանս գրպրութեան՝ հանդերձ իւրեանց աշակերտօքն:

Եթէ ոչ յաջողութեամբ պսակեալ ինչ էին իղձք նոցա, և քրտնալիցն վաստակ յաղագս նախակերտն արարչութեան նշանագրացդ յոր վայելեմքս՝ ի դերեւ և լեւալ, և ոչ հայեցին դպրութիւն մարմին առեալ կանգնէր հոյակապ շինուածովք, ապա վիճակ ելանէր ընդ խուժս ազգաց ընդ վայրավատինս ի մի համար լինել մեզ և ընդ դուժս որ ամենեւին գրով ինչ ոչ վարին:

Որ միանգամ զգրովք հարցն գան՝ դիւրին իցէ նոցա հաւաստեալ ի միտ առնուլ եթէ հայեցին բարբառ զոր մատենագրել առին մերքս ի սկզբան անդ դարուն հինգերորդի, իրբեւ յիսնամեայ ժամանակաւ, շեկաց միշտ ի նմին աստիս զօրութեան ըստ իւրոց պատշաճիցն և ոչ ի գեղն վայելչութեան ըստ առանձինն հանգամանաց: Այլ սակայն որ թուաւն ի հարց անտի օրինակ ուղղութեանն՝ ի նախանձ նմանութեան դրդեաց զորս եկինն զհետ առ յապա դարք:

Թէպէտ և ոչ նոցուն բարբառովն այժմս իցէ մեզ վարել, զի անհնարութեան են իրքդ, զոր օրինակ ի իւղ շմարթի գնալ ումեք ընդդէմ բռնութեան ցուրցն հոսանաց, այլ լեզու ոսկեղէն որ յայնժամ ուրեմն ընդ գրով արկաւ ըստ բնիկ զարդուցն և իւրական շրջուածոց՝ ի միջի կայ իրրու ի պահեստ յաւիտեանց: Որոց ի մթերսն փոյթ յանձին ունին մտանել՝ հոլանէ զգեղ վայելչութեանն և մասնմուտ ի ճոխութիւնսն առնէ ըստ իւրաքանչիւր պիտոյից:

Եւ որ հմուտն ոք իցէ, ո՛չ միայն տաղտկութիւն զուսումն հնոցն դպրութեան շհամարի, այլ և նովին հաղորդ գտեալ մեծութեան ոգւոյ նոցա, շնորհակալու միտս առ նախնիսն ունիցի զօգտութեանց որ անտի լինին:

Իսկ արդ եթէ դպրութեան, ըստ գրչի ումեմն ճարտարի, պարտիմք շնորհակալ լինել, ո՛րչափ ևս առաւել իրանելի հարցն մերոց որ ի նոյն նպաստ եղեն իւրեանց հանճարով:

Մ. ԿԻՒՐՃԵԱՆ